انعکاس نسبت نادرست صاحب حدائق به شیخ در مستمسک عروه

مستمسک جلد ششم، صفحه ۲۴۳؛ بزرگی مثل مرحوم حکیم هستند. وقتی مسأله تواتر را مطرح می‌کنند، می‌فرمایند:

> أن اليقين بالبراءة إن كان من جهة تواترها عن النبي (ص) دون غيرها ـ كما عن جملة من كتب أصحابنا، بل عن جماعة دعوى الإجماع عليه ، بل في مفتاح الكرامة: «والعادة تقضي بالتواتر في تفاصيل القرآن من أجزائه وألفاظه وحركاته وسكناته ووضعه في محله لتوفر الدواعي على نقله من المقر ، لكونه أصل لجميع الأحكام ، والمنكر لا بطال كونه معجزا ًفل يعبأ بخلاف من خالف أو شك في المقام » ففيه : أن الدعوى المذكورة قد أنكرها جماعة من الأساطين ، عن الشيخ في التبيان: «إن المعروف من مذهب الإمامية والتطلع في أخبارهم ورواياتهم أن القرآن نزل بحرف واحد على نبي واحد، غير أنهم أجمعوا على جواز القراءة بما يتداوله القراء وأن الإنسان مخير بأي قراءة شاء قرأ» [1]

«أن اليقين بالبراءة إن كان من جهة تواترها عن النبي (ص) دون غيرها ـ كما عن جملة من كتب أصحابنا، بل عن جماعة دعوى الإجماع عليه»؛ ادعای اجماع شده که تواتر سبع است. اگر منظور این است، «ففيه: أن الدعوى المذكورة قد أنكرها جماعة من الأساطين، عن الشيخ في التبيان: **«إن المعروف من مذهب الإمامية والتطلع في أخبارهم ورواياتهم أن القرآن نزل بحرف واحد على نبي واحد، غير أنهم أجمعوا على جواز القراءة بما يتداوله القراء وأن الإنسان مخير بأي قراءة شاء قرأ »»؛** اولین منکری را که می‌خواهد تواتر را بکوبند ذکر می‌کنند، شیخ در تبیان است. یعنی فضای بحث این قدر سنگین می‌شود. نباید ما بدنبال آن برویم و ببینیم که شیخ چه فرموده‌اند؟! اولین نفر صاحب حدائق هستند که فرموده‌اند «صریح»، بعد در اینجا می‌گویند «عن الشیخ». هر کسی که اینها را بخواند با اعتمادی که به این اجلاء هست جلو می‌رود. در جواهر و در سائر کتب دیگر هم اینطور است.اینها را عرض می‌کنم تا ببینید که چقدر مهم است. فضایی است که باید پی جویی شود و بدنبال آن برویم تا عبارات معلوم شود. این برای کتابهای متأخر است.

حال الآن می‌خواهم دوباره عبارت شیخ الطائفه را مرور کنیم. شما اگر صد بار مقدمه تبیان را مرور کنید و آن را بحث کنید و روی آن تأمل کنید می‌ارزد. چون چنین فضایی است. ما که بدنبال تعصب نیستیم که بگوییم این یا آن. می‌خواهیم ببینیم صاحب حدائق و متاخرین درست فرموده‌اند یا نه؟ قبلی ها کسی به شیخ نسبت داده یا نه؟ می‌خواهیم اینها معلوم شود. حال

دوباره عبارت شیخ را بخوانیم.

شاگرد: عبارت صاحب وسائل را میفرمایید.

استاد: بله، ابتدا آن را میخوانیم.

شاگرد: در فدکیه آن را گذاشتهاید؟

استاد: بله، تحت عنوان کلمات صاحب وسائل. البته من که اینها را عنوان زدهام هنوز خیلی کار دارد. نرسیده ام که آنها را تکمیل کنم. هر چه که ممکن باشد انجام میدهم. و الا دستهبندی اینها و جمعبندی اینها خیلی کار دارد. در خاطرم هست که دو چاپ دارد. حالا باید در کتابخانهها ببینیم. ای در اینترنت که آدرس کتابهای چاپ شده را میدهند ببینیم تواتر القرآن دو چاپ دارد ای یکی است. ببینیم محقق کتاب چه کسی بوده.

---

[1]مستمسك العروة الوثقى ج۶ص۲۴۳

بازبینی #2
ایجاد شده 16 آوریل 2024 12:21:17 توسط ... .
به روزرسانی شده 23 مه 2024 11:34:43 توسط ... .